

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/83/2021
Identifikačné číslo spisu: 6118327521
Dátum vydania rozhodnutia: 28.04.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6118327521.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a Mgr. Soni Pekarčíkovej spore žalobcu JCK, s.r.o., so sídlom Royova 5, 080 05 Prešov, IČO: 36 489 531, zastúpeného JUDr. Ivetou Hrebenárovou, advokátkou so sídlom Grešova 7, 080 01 Prešov, IČO: 37 941 518, proti žalovanému ZTS Sabinov, a. s., so sídlom Hollého 27, 083 30 Sabinov, IČO: 00 590 797, zastúpeného JUDr. Marekom Sahuľom, advokátom so sídlom Hlavná 111, 080 01 Prešov, IČO: 17 083 362, v konaní o zaplatenie 17.594,31 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 22Cb/223/2018, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 15. apríla 2021, č. k. 5Cob/3/2021-154, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .
- II. Žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov, ako súd prvej inštancie, rozsudkom zo dňa 11.11.2020, č. k. 22Cb/223/2018-126, výrokom I. konanie v časti istiny 6.214,31 € zastavil. Výrokom II. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 11.380,00 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 11.380,00 € od 02.04.2017 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.026 € od 30.09.2017 do 02.10.2018, úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.456,56 € od 30.09.2017 do 20.02.2019, úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 3.731,75 € od 26.08.2017 do 21.02.2019, úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.731,75 € od 22.02.2019 do 25.02.2019, úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.231,75 € od 26.02.2019 do 28.02.2019, úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.231,75 € od 01.03.2019 do 23.04.2019, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom III. žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom uložil

povinnosť žalovanému zaplatiť trovy konania žalobcovi s tým, že o výške tejto náhrady bude v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že podaním doručeným súdu sa žalobca domáhal zaplattenia sumy 17.594,31 eura s príslušenstvom titulom uzatvorenia zmluvy o poskytovaní služieb č. 01/05/2011, predmetom ktorej bolo vykonávanie jednotlivých činností špecifikovaných v článku III. zmluvy.

Žalovaný uvedenú zmluvu vypovedal, pričom podľa zmluvy výpovedná lehota v trvaní 6 mesiacov začala plynúť od 01.02.2017 a skončila 31.07.2017.

Dňa 17.09.2020 doručil žalobca súdu čiastočné späťvzatie návrhu, v ktorom uviedol, že žalovaný časť istiny vo výške 6.214,41 euro po podaní žaloby zaplatil, pričom zároveň pripojil doklady o zaplattení. Nakoľko žalobca zobral žalobu v časti o zaplattenie 6.214,31 euro späť, okresný súd konanie v tejto časti aj zastavil.

3. Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa ust. § 410 ods. 2, § 536 ods. 1, § 536 ods. 2 Obchodného zákonníka § 153 C.s.p., taktiež podľa ust. § 365 ods. 1, § 369 ods. 1, § 369 ods. 2 Obchodného zákonníka a § 1 ods. 1, § 1 ods. 2 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 21/2013 Z.z.

4. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie skutkovo odôvodnil tým, že žalobca so žalovaným uzatvorili Zmluvy o dodaní zariadení na dávkovanie a filtráciu oleja č. 012016 zo dňa 15.01.2016 (ďalej aj „zmluva o dodaní“), na základe ktorej mal žalobca, podľa špecifických požiadaviek žalovaného, dodať žalovanému zariadenie na dávkovanie a filtráciu zábehového oleja s príslušenstvom.

Toto zariadenie malo byť zhotovené žalobcom, a to v súlade so špecifickými technickými a funkčnými potrebami žalovaného. Z obsahu zmluvy vyplýva,

že funkčnosť dodaných zariadení mal žalovaný testovať do 15.01.2017

(tzn. rok od podpisu zmluvy) a zároveň bolo dohodnuté, že žalobca faktúru za dodaný tovar vystaví až po jeho odskúšaní, tzn. po 15.01.2017. Cena za dodané zariadenia bola dohodnutá v sume spolu 11.380,- eur s DPH. V súlade s týmto ustanovením zmluvy žalobca dňa 31.01.2017 vystavil žalovanému faktúru č. FV11700058 na sumu 11.380,- eur. Uvedenú faktúru od počiatku žalovaný rozporuje s tým, že fakturované zariadenie mu nebolo dodané. Súd na návrh žalobcu na pojednávaní dňa 14.10.2020 vypočul konateľa žalobcu, Jána Komaru, ktorý k veci uviedol, že zariadenie bolo dodané koncom februára 2016. Po požiadavkách zamestnanca, obsluhujúceho zariadenie, dovybavili zariadenie požadovanými vecami a koncom februára bolo plne funkčné a používané žalovaným. Zariadenie urobili na základe požiadavky žalovaného z hľadiska toho, že olej, ktorý sa používa na zábeh prevodoviek je drahý, preto

dal žalovaný požiadavku, aby sa olej nemusel vždy spustiť a zlikvidovať ako nebezpečný odpad, ale aby sa mohol využiť aj na ďalšie zábehy.

Odovzdanie zariadenia mal mať na starosti pán Q.. Ďalej uviedol, že zmluvu o dodaní podpisoval on ako konateľ dodávateľa a za odberateľa Ing. R..

Podľa svedka neboli zo strany žalovaného žiadne námietky, ktoré by sa týkali vrátenia tohto zariadenia, a ak boli nejaké drobnosti, tie sa odstránili a tovar nebol nikdy vrátený. Súd na návrh žalobcu vypočul tiež svedka S. Q., ktorý k veci uviedol, že žalovaný mal zákazku na špeciálne prevodovky, kde potreboval špeciálny olej a na to potreboval filtračné zariadenie s presným dávkovaním. Dodanie zariadenia bolo viackrát konzultované, dodalo sa, vyskúšali si ho a boli s ním spokojní, pričom žalobca ho chcel ešte zobrať späť, že to zariadenie natrie ale už ho nechceli vrátiť,

že je v poriadku. Zariadenie potrebovali rýchlo, pretože museli splniť dodávky

do londýnskeho metra. Ďalej uviedol, že okolo chodilo veľa ľudí a nikto nemôže tvrdiť, že to nebolo dodané. Svedok tiež uviedol, že stál osobne pri tom, keď spúšťali zariadenie a skúšali, či všetko funguje. Zariadenie u žalovaného aj neskôr v priebehu roka 2016 videl, stále na tom istom mieste, pričom u žalovaného vykonával servis olejov každý týždeň. Na návrh žalobcu súd vypočul aj svedka R. R., ktorý pôsobil vo funkcii výkonného riaditeľa žalovaného. Tento svedok potvrdil,

že žalovaný potreboval špecifické zariadenie na filtrovanie oleja do špecifických prevodoviek, aby tento olej mohol byť znovu použitý po jeho prefiltrovaní.

Svedok potvrdil, že začiatkom roka 2016 bolo zariadenie odovzdané a fungovalo u žalovaného od začiatku roka 2016. Zmluvu o dodaní podpísal on sám.

Pred odchodom zo spoločnosti žalovaného koncom novembra 2016 určite zariadenie u žalovaného videl, pričom do dielne chodieval 2x do týždňa.

5. Súd prvej inštancie právne posúdil vec tak, že podľa § 153 C.s.p., strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas.

Okresný súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného o tom, že žalobca nepreukázal dodanie fakturovaných zariadení a poukázal na obsah svedeckých výpovedí, z ktorých vyplýva, že v danom prípade nešlo o dodávku typového zariadenia, ale zariadenia vyhotoveného výlučne podľa špecifických potrieb žalovaného. Konajúci súd zdôraznil, že spornosť žalovaného nároku sa od počiatku týka dodania zariadení, preto ak žalovaný chcel svoje tvrdenia podporiť svedeckými výpoveďami a zároveň vedel označiť osoby, ktoré jeho tvrdenia môžu podporiť, mal ich ako svedkov navrhnúť skôr. Za účelom vypočutia týchto svedkov by súd musel nariadiť ďalšie pojednávania, čo s ohľadom na zistený skutkový stav nebolo podľa súdu účelné a hospodárne. Okresný súd preto návrhu žalovaného na vypočutie ďalších svedkov v zmysle § 153 C.s.p. nevyhovel. S ohľadom na uvedené mal prvoinštančný súd za to, že žalobca záväzok dodať dávkovacie a filtračné zariadenie žalovanému, vyplývajúci zo zmluvy o dodaní, riadne splnil, kým žalovaný svoj záväzok uhradiť cenu za dodané zariadenia žalobcovi riadne nesplnil, preto súd žalobe vyhovel. Výrok o trovách konania sa zakladá podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 C.s.p.

6. Na odvolanie žalovaného, Krajský súd v Prešove, ako odvolací súd, napadnutým rozsudkom zo dňa 15.04.2021, č. k. 5Cob/3/2021-154 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

7. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd s poukazom na § 387 ods. 1 C.s.p. uviedol, že súd prvej inštancie na základe správne zisteného skutkového stavu dospel

k nesprávnemu právnemu záveru a preto konštatoval vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

8. K odvolacej námietke nesprávnej aplikácii zákonných ustanovení Obchodného zákonníka odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie použil pri rozhodovaní správne ustanovenia Obchodného zákonníka, keď zmluvou o dielo okrem iného sa rozumie

aj montáž určitej veci. Zo zisteného a preukázaného skutkového stavu je zrejmé,

že v danom prípade sa jednalo o dodanie filtračného zariadenia pre oleje

do špeciálnych prevodoviek s presným dávkovaním, pričom pri tomto zariadení bolo potrebné vykonať montáž tejto veci a zároveň aj jej spustenie do prevádzky zo strany žalobcu podľa špecifických požiadaviek žalovaného. Skutočnosť, ktorú uvádza samotný žalovaný, že ku dňu 31.01.2017, keď malo dôjsť k plneniu zo zmluvy o dielo nebol jeden zo svedkov, a to Ing. R., už jeho zamestnancom, je podľa odvolacieho súdu zavádzajúca, a to vzhľadom na skutočnosť keď v konaní bolo preukázané,

že samotné zariadenie bolo žalovanému odovzdané a fungovalo u žalovaného

už od začiatku roka 2016.

9. Čo sa týka preukázaného skutkového stavu prostredníctvom výsluchov svedkov, odvolací súd poukázal na skutočnosť, že obaja svedkovia mali pracovať pre sporové strany, pričom svedok Q. mal pracovať pre žalobcu a svedok R.

pre žalovaného. Vzhľadom na obsah a spôsob výpovede uvedených svedkov nebol

z pohľadu odvolacieho súdu dôvod, ktorý by zakladal nedôveryhodnosť alebo rozpornosť výpovede svedkov, resp. aby samotný obsah týchto výpovedí zadával priestor pre vypočúvanie ďalších svedkov, teda pre využitie rovnakého procesného inštitútu v podobe dôkazného prostriedku (vypočutie svedka).

10. Odvolací súd dodal, že ohľadne nevyhovenia dôkaznému návrhu strany sporu,

a to žalovaného na vypočutie konkrétnych svedkov sa jednalo o tzv. „nadbytočné dôkazy“, teda o také dôkazy, ktoré by mali vyvracať už vykonané dôkazy

(vypočutie predchádzajúcich dvoch svedkov), ktoré bez dôvodných pochybností overovali isté skutočnosti v spojitosti s predloženými listinnými dôkazmi, a to dodanie konkrétneho stroja, ktorého kúpna cena je predmetom tejto žaloby.

11. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil s tým, že o nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 257 C.s.p.

12. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný (č. 1. 181 spisu), prípustnosť ktorého odôvodnil ust. § 420 písm. f/ C.s.p., teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa žalovaného ďalej napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.).

13. Žalovaný (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) prioritne zdôraznil, že sa v plnej miere pridržiava dôvodov uvedených v odvolaní zo dňa 30.11.2020, ako aj dôvodov uvedených v konaní.

14. Ďalej dovolateľ s poukazom na § 536 a nasl. Obchodného zákonníka uviedol, že v predmetnej zmluve o dielo nebolo určené, aby zhotoviteľ odoslal dielo objednávateľovi na dohodnuté miesto. Preto malo byť dielo odovzdané v mieste jeho zhotovenia, t. j. v sídle žalobcu na Royovej č. 5 v Prešove. K takémuto úkonu podľa dovolateľa nedošlo a žalobca túto skutočnosť v konaní nepreukázal.

15. V rámci právneho posúdenia bolo ďalšou chybou konajúcich súdov podľa dovolateľa opomenutie tej skutočnosti, že dielo, resp. zhotovované zariadenie malo predchádzať odovzdaniu skúškou funkčnosti diela v termíne do 15.01.2017, ktorej výsledok mal byť písomne zachytený (§ 555 ods. 4 Obchodného zákonníka). Ani túto skutočnosť žalobca v konaní nepreukázal.

16. Porušenie práva na spravodlivý proces vzhľadom dovolateľ v postupe dokazovania vykonaného svedeckými výpoveďami, ktoré si mali konajúce súdy bez ďalšieho osvojiť, hoci tieto výpovede podľa dovolateľa nie je možné považovať za dôveryhodné. Za nesprávny postup súdov považuje dovolateľ najmä to, že Okresný súd Prešov nepripustil ako svedkov vypočuť Ing. L.M. a U. U.. Aj v tejto súvislosti poukázal dovolateľ na podané odvolanie, v ktorom zdôraznil, že okruh osôb s právom preberať poštové zásielky, dodávky materiálov potrebných na výrobu prevodoviek je široký. Dovolateľ dodal, že žalobca v priebehu konania neuviedol kto zo zamestnancov dielo prevzal, kde ho prevzal, čím sám nevedel bez akýchkoľvek pochybností preukázať dodanie predmetu zmluvy. Táto skutočnosť je zrejma až z výpovede Ing. R. a až týmto momentom mohol žalovaný ako svoju procesnú obranu navrhnuť výsluch ostatných svedkov.

17. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností dovolateľ dovolaciemu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Prešov na ďalšie konanie.

18. Žalobca sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C.s.p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpený podľa § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalovaného treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

20. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

21. Podľa ustanovenia § 419 C.s.p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

22. Podľa § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

24. Podľa § 428 C.s.p., dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

25. Podľa § 431 ods. 1 C.s.p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

26. Podľa § 432 ods. 1 C.s.p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

27. Podľa § 433 C.s.p., dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

28. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p., keďže má za to, že postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie je ďalej odôvodnené § 421 ods. 1 C.s.p., teda tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.).

29. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 C.s.p., pretože

ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

30. Prioritne dovolací súd poznamenáva, že v zmysle § 433 C.s.p. dovolacie dôvody nemožno vymedziť poukázaním na podanie, ktoré dovolateľ urobil v konaní pred súdom prvej inštancie alebo druhej inštancie, resp. na odvolanie zo dňa 30.11.2020 (body 13. a 16. tohto rozhodnutia).

31. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Túto vadu videl dovolateľ v tom, že vo veci konajúce súdy odmietli vykonať ním navrhované dôkazy (výsluch ostatných svedkov), ktorými mohlo prísť k objasneniu pre merito veci rozhodujúcich skutočností, čím prišlo k porušeniu práva navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim.

32. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. sú - zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ C.s.p. zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnejmu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

33. Dovolací súd pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strany sporu (a zakladajúcim prípustnosť dovolania), nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R37/1993, R125/1999, R42/1993). Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 125/1999, dospel k záveru, že ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nie je prípustné, lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov nie je uvedené medzi prípustnými dôvodmi dovolania, ktoré sú vymedzené v § 241 ods. 1 písm. a/ až c/ O .s.p. Pre tento záver svedčí aj § 243a ods. 2 druhá veta .s.p., ktorý upravuje, že dovolací súd nevykonáva dokazovanie. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 07.11.2013, sp. zn. 5Cdo/275/2013). Nová právna úprava na podstate uvedeného nič nezmenila.

34. Podľa § 185 ods. 1 C.s.p. súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 ods. 1 C.s.p.).

35. Pri uplatnení zásady voľného hodnotenia dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov

(napr. § 192, § 193, § 205 C.s.p.).

36. Ťažisko dokazovania je v konaní na súde prvej inštancie; skutkové závery tohto súdu je oprávnený doplniť, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 384 C.s.p.).

37. Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúmava správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 442 C.s.p.).

38. Keď Najvyšší súd Slovenskej republiky nemôže vykonávať dokazovanie, tak nemôže iba na základe súdnych spisov preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov súdom, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké podklady a predpoklady doplnením alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil. Zároveň dovolací súd poukazuje na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Obdo/46/2017 a obdobne aj sp. zn. 4Obdo/41/2017, v ktorom uviedol, že „súd v konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 C.s.p.) a nie sporových strán. Ak súd teda v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, resp. vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, nezakladá to vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., lebo to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré strany mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčení.“

39. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vyslovil názor, že súd prvej inštancie procesne nepochybil, keď návrh žalobcu na výsluch svedkov (Ing. L.M. a U. U., pozn. dovolacieho súdu), zamietol. Podľa odvolacieho súdu sa v tomto prípade jednalo o tzv. „nadbytočné dôkazy“, teda o také dôkazy, ktoré by mali vyvracať už vykonané dôkazy (vypočutie predchádzajúcich dvoch svedkov), ktoré bez dôvodných pochybností overovali isté skutočnosti v spojitosti s predloženými listinnými dôkazmi, a to dodanie konkrétneho stroja, ktorého kúpna cena je predmetom tejto žaloby. Odvolací súd dodal, že súd prvej inštancie zhromaždil dôkazy podľa procesnej iniciatívy sporových strán a tieto zhromaždené dôkazy vyhodnotil aj v zmysle zásad hodnotenia dôkazov vyplývajúcich z ust. § 191 ods. 1 C.s.p. Hodnotiacia úvaha súdu podľa odvolacieho súdu zodpovedala zásadám formálnej logiky a je preskúmateľná aj v inštančnom postupe odvolacím súdom. Súd prvej inštancie dal podľa odvolacieho súdu v dôvodoch rozhodnutia odpoveď, akým spôsobom hodnotil dôkazy relevantné pre zhodenie otázok základy nároku i výšky uplatneného nároku.

40. Podľa názoru dovolacieho súdu procesný postup odvolacieho súdu prebiehal v zmysle právnej úpravy Civilného sporového poriadku, žalovaný mal možnosť zúčastniť sa na úkonoch súdu prvej inštancie a proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podať odvolanie, čo aj urobil. Skutočnosť, že sa dovolateľ nestotožňuje s procesným postupom všeobecného súdu, nemôže viesť k záveru o porušení práva na spravodlivý proces a odňatí možnosti konať pred súdom.

41. Dovolací súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti konštatuje, že procesným postupom súdov oboch inštancií nedošlo k tomu, že by súdy znemožnili žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.).

42. Dovolací súd ďalej uvádza, že právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C.s.p., sa rozumie otázka hmotnoprávna - ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii

procesných ustanovení. Zároveň právnú otázku (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) je potrebné koncipovať jednak spôsobom uvedeným v ustanovení

§ 432 ods. 2 C.s.p., no zároveň aj dostatočne všeobecným spôsobom tak, aby vôbec bolo možné konštatovať, že vo vzťahu ku konkrétnej otázke skutočne existuje alebo neexistuje ustálená/rozdielna rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. apríla 2020, sp. zn. III. ÚS 123/2020, podľa ktorého už zo samotného znenia § 421 C.s.p. je možné vyvodiť, že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej „zovšeobecnenia“.

43. Pokiaľ v dovolaní vymedzená otázka, ktorú má podľa dovolateľa posudzovať dovolací súd, predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 C.s.p. a takúto otázku nie je dovolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť.

44. V prípade, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.), je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť označením rozhodnutí dovolacieho súdu, od ktorých sa odvolací súd v riešenom spore odklonil. Tento dôvod prípustnosti sa viaže na ustálenú judikatúru najvyššieho súdu, ktorá nebola rešpektovaná zo strany odvolacieho súdu, a to v tom, že odvolací súd zaujal iný právny záver, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal najvyšší súd v rozhodnutiach, ktoré boli zverejnené ako súdne rozhodnutia zásadného významu v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.

45. Ak už došlo k judikátornému vyriešeniu určitej otázky a k publikovaniu niektorého rozhodnutia alebo stanoviska riešiaceho túto otázku v Zbierke, je potrebné, aby súdy tento judikátorný posun vo svojej rozhodovacej praxi zohľadňovali.

Skutočnosť, že súd bez vysvetlenia nerešpektuje niektorý judikát najvyššieho súdu, oslabuje presvedčivosť jeho rozhodnutia. Ide tiež o negatívny dopad na predvídateľnosť súdneho rozhodovania. Súd sa pri prejednávaní a rozhodovaní určitej veci nemusí stotožniť s judikátom najvyššieho súdu vydaným v skutkovo a právne podobnej veci, avšak je nevyhnutné, aby svoj odlišný právny názor argumentačne (kriticky) konfrontoval v odôvodnení rozhodnutia a dostatočne vysvetlil, prečo nebolo možné stotožniť sa s judikátom.

46. Je potom úlohou dovolacieho súdu, ak sú dôvody prípustnosti z tohto pohľadu dovolateľom uvedené, t. j. predpokladá sa, že dovolateľ „presvedčí“ dovolací súd, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, aby tento odklon, ak bude mať za to, že dovolanie je prípustné, z hľadiska právneho posúdenia vec vyriešil. Dovolateľ preto musí v dovolaní presne uviesť, ktorý konkrétny judikát (rozhodnutie uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky) nerešpektoval odvolací súd vo svojom rozhodnutí (Veľké komentáre, Civilný sporový poriadok, Števček, Ficová, Baricová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašovič a kol., 2016, str. 1382).

47. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 C.s.p. v spojení s § 431 ods. 1 C.s.p. a § 432 ods. 1 C.s.p.).

48. Dovolací súd preskúmaním dovolania konštatuje, že v ňom v ňom absentuje jednoznačné vymedzenie právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd (ako aj súd prvej inštancie) odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Túto nie je

možné jednoznačne vyvodit' ani z obsahu podaného dovolania s dopadom na jej zovšeobecnenie (III. ÚS 123/2020) s tým, že dovolateľom namietnuté skutočnosti predstavujú otázky skutkové (body 14. a 15. tohto rozhodnutia), a to aj s akcentom na novo uvedené skutočnosti (tzv. „novoty“), ktorej však nemožno priznať účinky v zmysle § 366 C.s.p.

49. Dovolací súd aj v súvislosti s dovolacou námietkou nesprávneho právneho posúdenia zdôrazňuje, právnu otázku nemohol vyvodit' ani z poukazu na podania dovolateľa, ktoré urobil v konaní pred súdom prvej inštancie alebo druhej inštancie, resp. na odvolanie zo dňa 30.11.2020 (§ 433 C.s.p.).

50. Dovolací súd zároveň uvádza, že uvedené nedostatky medzi stranami sporu založeného zmluvného vzťahu v dovolaní prezentovanej forme (miesto prevzatia diela, absencia zápisnice o skúške diela) uviedol žalovaný ako tzv. novoty po prvýkrát, až v dovolaní, z ktorého dôvodu na ne dovolací súd nemohol prihliadnuť v žiadnom smere. Taktiež je možné konštatovať, že takto nastolená polemika by ani nemohla založiť prípustnosť dovolania v rozhodovanej veci vyvodenej podľa nesprávneho právneho posúdenia, pretože špecifikácia miesta dodania - prevzatia konkrétneho diela a absencia zápisnice o skúške tohto diela pri zmluvnom vzťahu založenom zmluvou o dielo môže byť predmetom len konkrétneho jedného sporového konania, z čoho je zrejmé, že takáto otázka nemôže byť predmetom skoršej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Z tohto dôvodu, nemôže dovolací súd uskutočniť meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

51. Dovolací súd taktiež konštatuje, že záver o neprípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C.s.p. pri riešení tzv. skutkových otázok zaujal už vo svojich skorších rozhodnutiach (v podrobnostiach viď aj 1Obdo/47/2017, 4Obdo/45/2017 a 5Obdo/22/2017), zotrúva na ňom a nevidí dôvod, aby sa od neho v rozhodovanej veci odklonil.

52. Osobitne dáva dovolací súd do pozornosti uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 5. septembra 2018, sp. zn. II. ÚS 416/2018, ktorým bolo úspešne podrobené testu ústavnosti uznesenie najvyššieho súdu z 25. apríla 2018, sp. zn. 5Obdo/22/2017, a v ktorom ústavný súd skonštatoval, že „mu nepatrí nahrádzať právne názory najvyššieho súdu a pokiaľ závery najvyššieho súdu v otázke prípustnosti dovolania vzhľadom na skutkový stav nie sú zjavne svojvoľné alebo nelogické, či z iného dôvodu ústavne neudržateľné, ústavný súd nemá dôvod do právomoci najvyššieho súdu v otázke ustálenia prípustnosti dovolania na základe prítomnosti zákonom predpokladaného dovolacieho dôvodu zasahovať“.

53. Dovolací súd zároveň dodáva, že za relevantné vymedzenie dovolacieho dôvodu v súlade s § 432 ods. 1 a 2 C.s.p., nemožno považovať argumenty žalovaného uvedené v dovolaní, z ktorých je zrejmé v zásade len jeho nespokojnosť s vyvodením skutkových zistení a záverov konajúcich súdov.

54. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaného podľa § 420 písm. f/ C.s.p. a § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. nie je procesne daná, preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. c/, f/ C.s.p., odmietol.

55. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. s dôrazom na skutočnosť, že žalobcovi žiadne trovy dovolacieho konania nevznikli.

56. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.